

Egész művészettörténeti utazás

FICSOR BENEDEK

Vannak hatalmas könyvek, amelyeknél a méret jótékonyan elfedi a szöveg hiányosságait, és vannak azok a kiadványok, ahol a forma és a tartalom egységéből következik a monumentalitás. Ez utóbbi kategóriába tartozik a Barokk freskófestészet Magyarországon második kötete, amely a Baranya, Somogy, Tolna és Zala megyei festett örökséget tárja a közönség elé.

A négy kötetesre tervezett sorozat a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Művészettörténeti Tanszéke kutatócsoportjának többéves munkáját mutatja be. A művészettörténeti jelentőségű eredmények az MMA Kiadó és a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ közös kiadásban látnak napvilágot 2019 és 2022 között. A kiadványok az anyaországi barokk freskóanyagot foglalják magukban,

a munka összeállításának fontos kritériuma, hogy csak figurális képmozókól álló együtteseket tárgyal, kizárólag díszítőfestéssel dekorált épületek nem szerepelnek a sorozatban. A leírások tartalmazzák az épületek adatait, feltüntetik eredeti és mai elnevezésüket és rendeltetésüket.

Első látásra talán valószínűtlennek tűnik, de ez a roppant kötet nem csupán a művészettörténész szakma számára lehet izgalmas. Nehezen tudom elképzelni persze, hogy egy verőfényes nyári napon, a strandon ebbe temetkezzen az ember – bár az testépítésnek sem lenne utolsó –, de a művészettörténészek által összeállított mű minden kultúra iránt érdeklődő olvasónak ajánlott.

Egy-egy freskó ugyanis az esztétikai élményen túl intellektuális kalandot is jelent, a több tucat templomot (valamint kápolnát és kúriát) bemutató kötet ennek megfelelően egész művelődéstörténeti utazással ér fel. Térben és időben egyaránt kalandozhatunk, hiszen a keletkezéstörténeten és a műalkotás művészettörténeti jelentőségén túl az ábrázolt jelenet kontextusáról is sokat megtudhatunk.

Az ószövetségi történetek, Jézus Krisztus, az evangelisták, valamint a barokk kor magyar nemességének és művészeinek élete egyaránt megjelenik az egyes freskók leírásában. És a minden apró részletre kiterjedően alapos fotódokumentációnak köszönhe-

tően jól megfejthetővé válik a kép története és szimbolikája is.

Amint pedig a bibliai történeteknek, a műalkotások elkészültének és az aktuális befogadónak az időskja fedésbe kerül, páratlan élménnyel gazdagodhatunk. Nemcsak az ábrázolásmód technikai részleteiről tudhatunk meg ugyanis sokat, hanem az interpretáción keresztül a korszak gondolkodásmódjáról, társadalmáról és művészetfilozófiájáról is.

Ahogy a kötet leírásában olvashatjuk: „E pompás monumentális képekben a valóság, a történelem, a gondolkodás legnagyobb és legfontosabb eszméit és történeteit örökítették meg elődeink, s talán nincs olyan képi médium, amely versenyre kelhet a térbe ágyazott freskófestmények látványosságával, vizuális vonzerejével.”

Barokk freskófestészet Magyarországon, II. kötet. MMA Kiadó, 2020. 9500 Ft

